

I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

IM. ADAMA ASNYKA W KALISZU

PROCEDURY BEZPIECZEŃSTWA

I. OGÓLNE PRZEPISY BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY

1. PRZYGOTOWANIE OBIEKTÓW I PRACOWNIKÓW

- 1) Monitorowanie wejścia do szkoły: uczniowie wchodzą wejściem bocznym do godziny 11:00, rodzice i inni goście wchodzą głównym wejściem prowadzącym na hol szkolny. Wejścia są monitorowane z zewnątrz i od strony holu. Pracownik obsługi odnotowuje w księdze wejścia i wyjścia gości oraz wyjścia uczniów ze szkoły na podstawie zwolnień rodziców podpisanych przez wychowawcę, wicedyrektora lub dyrektora szkoły.
- 2) Gabinet pielęgniarki, pokój nauczycielski, pokój nauczycieli wychowania fizycznego oraz sekretariat na parterze wyposażone są w apteczki zaopatrzone w środki niezbędne do udzielenia pierwszej pomocy.
- 3) Wszyscy nauczyciele (oraz większość pracowników obsługi i administracji) są przeszkoleni w zakresie udzielania pierwszej pomocy.
- 4) Wszyscy pracownicy szkoły mają obowiązek reagować na każde, nawet najmniejsze, zagrożenie bezpieczeństwa uczniów.

2. OPIEKA PODCZAS PRZERW

- 1) Szkoła jest otwierana o godzinie 6:00.
- 2) Dyżury nauczycieli rozpoczynają się od godziny 7:00 w zależności od potrzeb.
- 3) Podczas przerw uczniowie mogą przebywać w salach lekcyjnych oraz sali gimnastycznej tylko pod opieką nauczyciela.
- 4) Opiekę nad uczniami przebiegającymi się w szatniach przy sali gimnastycznej sprawują nauczyciele wychowania fizycznego.
- 5) Nauczyciele zobowiązani są do pełnienia dyżurów na przerwach zgodnie z harmonogramem wywieszonym w pokoju nauczycielskim z uwzględnieniem zmian podawanych na bieżąco w zastępstwach.
- 6) Nadrzędnym celem dyżurów jest zapewnienie uczniom pełnego bezpieczeństwa.
- 7) Nauczyciel nie może korzystać z telefonu komórkowego w czasie pełnienia dyżuru, z wyjątkiem sytuacji, gdy ze względów bezpieczeństwa konieczne jest przekazanie informacji dyrektorowi/wicedyrektorowi.
- 8) Nauczyciel dyżurujący jest zobowiązany:
 - a) dbać o bezpieczeństwo młodzieży poprzez kontrolę ich zachowania;
 - b) prowadzić kontrolę nad toaletami i ich wykorzystaniem jedynie do właściwych celów;
 - c) reagować na wszelkie przejawy agresji i zagrożeń zdrowia, życia i bezpieczeństwa uczniów i pracowników szkoły, informować o takich sytuacjach dyrektora szkoły;
 - d) dbać o mienie szkoły: wszelkie przejawy dewastacji mienia należy po zakończeniu dyżuru zgłosić w sekretariacie na parterze. W miarę możliwości ustalić winnego powstałej szkody;
 - e) nauczyciel nie może pod żadnym pozorem zejść z dyżuru bez ustalenia zastępstwa i poinformowania o tym fakcie wicedyrektora.

3. OPIEKA W CZASIE LEKCJI I ZAJĘĆ POZALEKCYJNYCH

- 1) Za bezpieczeństwo w czasie lekcji i zajęć pozalekcyjnych odpowiada nauczyciel prowadzący zajęcia.
- 2) Obowiązki nauczyciela:
 - a) zapoznać uczniów na pierwszych zajęciach w roku szkolnym z zasadami bezpiecznego zachowania się wynikającymi ze specyfiki przedmiotu i wymagać bezwzględnego przestrzegania regulaminu każdej pracowni o zwiększonym ryzyku wypadku (gabinet informatyczny, pracownia chemiczna i fizyczna, sala gimnastyczna);
 - b) przestrzegać ustalonych godzin rozpoczynania i kończenia zajęć edukacyjnych,
 - c) dostrzeżone nieprawidłowości należy bezwzględnie zgłosić w sekretariacie na parterze;
 - d) odnotowywać obecności i nieobecności ucznia na każdych zajęciach;
 - e) respektować prawo uczniów do pełnych przerw międzylekcyjnych;
 - f) jeśli stan zagrożenia powstanie lub ujawni się w czasie zajęć - niezwłocznie je przerwać i wyprowadzić z zagrożonych miejsc osoby powierzone opiece, poinformować dyrektora;
 - g) wymagać od uczniów korzystania z szatni oraz przestrzegania zakazu jedzenia i picia podczas lekcji;
 - h) zezwalać na wychodzenie z lekcji do toalety tylko w uzasadnionych przypadkach.
- 3) Kategorycznie zabrania się:
 - a) wysyłania uczniów poza teren szkoły w czasie godzin lekcyjnych;
 - b) stosowania kar wykluczenia z zajęć poprzez wyproszenie go za drzwi klasy.

4. ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA UCZNIA W SIECI

- 1) Wszystkie komputery, z których korzystają uczniowie są zabezpieczone odpowiednim oprogramowaniem uniemożliwiającym uczniom dostęp do treści niepożądanych.
- 2) Nauczyciel nadzorujący pracę ucznia z komputerem powinien posiadać odpowiednie kwalifikacje.
- 3) W trakcie zajęć informatyki uczniów obowiązuje zakaz:
 - a) przekazywania danych osobowych;
 - b) otwierania poczty elektronicznej bez zgody nauczyciela;
 - c) korzystania z komunikatorów;
 - d) zapisywania na dysku komputerów ściągniętych z Internetu plików graficznych, muzycznych, filmowych itp.
- 4) Po ujawnieniu cyberprzemocy w szkole należy:
 - a) ustalić okoliczność zdarzenia;
 - b) zabezpieczyć dowody;
 - c) powiadomić wychowawcę, następnie dyrektora i pedagoga szkolnego;
 - d) powiadomić rodziców uczniów w tę sytuację zaangażowanych;
 - e) przeanalizować zdarzenie przy współudziale wychowawcy, dyrektora i pedagoga;

- a. gdy sprawca jest nieznany należy przerwać akt cyberprzemocy poprzez zawiadomienie administratora serwisu w celu usunięcia materiału oraz zawiadomić policję;
- b. gdy sprawcą jest uczeń należy wyciągnąć konsekwencje stosując kary statutowe;
- c. udzielić wsparcia ofierze cyberprzemocy przy współpracy z jego rodzicami;
- f) dokumentować przez wychowawcę zdarzenie, sporządzić notatkę służbową do teczek wychowawcy i monitorować sytuację ucznia - ofiarę przemocy;
- g) wdrożyć przez wychowawcę/pedagoga odpowiednie działania profilaktyczne w klasie, w której wystąpiło zjawisko cyberprzemocy.

5. SYTUACJE WYJĄTKOWE

- 1) Prace na rzecz szkoły lub środowiska - udział uczniów może mieć miejsce po zaopatrzeniu ich w odpowiednie narzędzia i sprzęt oraz zapewnieniu właściwej opieki i bezpiecznych warunków pracy.
- 2) Bieżące zmiany w tygodniowym planie lekcji, mające wpływ na bezpieczeństwo podawane są na bieżąco rodzicom i uczniom przez dziennik Librus.
- 3) Wcześniejsze zwolnienia ucznia z lekcji na prośbę rodziców/opiekunów prawnych jest możliwe w wyjątkowych przypadkach - podstawą zwolnienia jest osobiste przybycie po ucznia lub pisemna informacja do wychowawcy wysłana za pośrednictwem modułu wiadomości poprzez dziennik Librus.
- 4) Złe samopoczucie ucznia - obowiązkiem wychowawcy klasy lub nauczyciela, któremu uczeń zgłosił niedyspozycję, jest udzielenie uczniowi pomocy, powiadomienie pielęgniarki szkolnej lub dyrektora/wicedyrektora i rodziców ucznia.

Zagrożenie życia lub zdrowia ucznia:

- a) należy niezwłocznie wezwać karetkę pogotowia i powiadomić rodziców/prawnych opiekunów;
- b) jeśli rodzic/opiekun prawny nie może dotrzeć do szkoły, a uczeń musi być przewieziony do szpitala towarzyszy mu pielęgniarka lub nauczyciel, którzy pozostają z dzieckiem do momentu przybycia rodziców/prawnych opiekunów.

II. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH TRUDNYCH I ZAGRAŻAJĄCYCH BEZPIECZEŃSTWU

1. POWIADAMIANIE RODZICÓW/PRAWNYCH OPIEKUNÓW UCZNIA O TRUDNYCH SYTUACJACH WYCHOWAWCZYCH

1.	Powiadomić telefonicznie, osobiście lub pisemnie rodziców/prawnych opiekunów o trudnych sytuacjach wychowawczych.	wychowawca
2.	Sporządzić notatkę służbową o powiadomieniu rodziców w dzienniku elektronicznym Librus w rubryce „Kontakty z rodzicami” oraz zastosować karę statutową.	wychowawca

3.	W przypadku nieobecności wychowawcy w szkole zachować obowiązującą w szkole drogę służbową: wychowawca, pedagog, dyrektor.	nauczyciele
4.	W przypadku braku kontaktu z rodzicami/prawnymi opiekunami, braku informacji o zmianie miejsca ich pobytu, opieka nad uczniem w szczególnie trudnych sytuacjach zostanie przekazana odpowiednim instytucjom.	dyrektor
5.	Jeżeli stosowane środki zaradcze nie wpływają na poprawę zachowania ucznia, dyrektor szkoły zawiadamia sąd rodzinny	dyrektor

2. SAMOWOLNE OPUSZCZANIE ZAJĘĆ SZKOLNYCH PRZEZ UCZNIA/ NIEUSPRAWIEDLIWIONA NIEOBECNOŚĆ UCZNIA

1.	Telefonicznie/ przez dziennik Librus powiadomić rodziców/prawnych opiekunów ucznia o nieobecności w celu ustalenia jej przyczyny i odnotować ten fakt w dzienniku.	wychowawca
2.	Przypomnieć rodzicom/ prawnym opiekunom o zasadach zwalniania ucznia z zajęć szkolnych.	wychowawca
3.	Gdy brak kontaktu z rodzicami/ opiekunami prawnymi ucznia, wysłać pisemne zawiadomienie do rodziców/opiekunów prawnych ucznia o nieobecności ucznia w szkole, a więc o nierealizowaniu przez niego obowiązku szkolnego z prośbą o kontakt rodzica/prawnym opiekunem ze szkołą. W przypadku braku informacji ze strony rodziców/prawnych opiekunów o nieobecności ucznia dłuższej niż pięć dni roboczych, wychowawca zobowiązany jest do kontaktu z rodzicami ucznia i ustalenia przyczyny nieobecności.	wychowawca
4.	W przypadku zdiagnozowania wagarów ucznia, przeprowadzić rozmowę z uczniem, poinformować go o konsekwencjach, jeśli dany czyn będzie się powtarzał. Udzielić upomnienia/ nagany wychowawcy (zał...) oraz sporządzić odpowiedni zapis w dzienniku Librus.	wychowawca i pedagog
5.	W przypadku powtarzających się nieusprawiedliwionych nieobecności ucznia: Powiadomić pedagoga szkolnego Zobowiązać ucznia - do spotkań z pedagogiem - do podpisania kontraktu z pedagogiem lub wychowawcą	wychowawca
6.	Zobowiązać rodziców/prawnych opiekunów do kontaktu osobistego bądź telefonicznego co najmniej raz w tygodniu i do kontrolowania frekwencji i postępów ucznia.	wychowawca
7.	W obecności wychowawcy i pedagoga, porozmawiać z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia.	dyrektor
8.	Wszczęcie postępowania administracyjnego i administracyjnego egzekucja realizacji obowiązku szkolnego przez organ prowadzący (sąd rodzinny). Dalsze postępowanie leży w gestii organu prowadzącego.	

3. UŻYWANIE TELEFONU KOMÓRKOWEGO ORAZ INNYCH NOŚNIKÓW DŹWIĘKU I OBRAZU PRZEZ UCZNIA PODCZAS ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH, UROCZYSTOŚCI SZKOLNYCH I INNYCH ZAJĘĆ WYNIKAJĄCYCH Z CEREMONIAŁU SZKOŁY BEZ ZGODY NAUCZYCIELA

Uczniom zabrania się korzystać ze sprzętu elektronicznego zapisującego i odtwarzającego obraz i dźwięk podczas zajęć edukacyjnych, uroczystości szkolnych i innych zajęć wynikających z ceremoniału szkoły chyba że decyzję o konieczności ich użycia podejmie wychowawca lub nauczyciel.

Żaden pracownik szkoły nie jest upoważniony do włączania i wyłączania skonfiskowanego telefonu ucznia. Nie wolno go używać ani wykonywać żadnych operacji. Jeżeli telefon dzwoni i dźwięk przeszkadza w miejscu, w którym został zdeponowany, należy nakazać uczniowi jego wyłączenie, ale nie wolno tego robić żadnemu pracownikowi szkoły.

1.	Wydać polecenie wyłączenia urządzenia lub usunięcia karty.	nauczyciel
2.	Nakazać uczniowi oddanie urządzenia.	nauczyciel
3.	Opisać sprzęt danymi ucznia i zdeponować go w sekretariacie.	nauczyciel
4.	Wpisać uwagę w dzienniku Librus.	nauczyciel
5.	Powiadomić wychowawcę.	nauczyciel
6.	Poinformować rodziców o zaistniałej sytuacji i możliwości odbioru urządzenia.	wychowawca
7.	Oddać urządzenie rodzicowi/ prawnemu opiekunowi, najlepiej w obecności ucznia, z pouczeniem dotyczącym zasad korzystania z takich urządzeń na terenie szkoły.	wychowawca
8.	Jeżeli sytuacja powtarza się, zastosować kary statutowe.	wychowawca

4. ZAGROŻENIE ZDROWIA BĄDŹ ŻYCIA W WYNIKU WYPADKU

1.	Sprawować ciągłą opiekę nad uczniem, który uległ wypadkowi i grupą.	
2.	Wysłać jednego z uczniów po najbliższą osobę dorosłą lub wołać o pomoc.	
3.	Zawiadomić pielęgniarkę i dyrekcję, a jeśli wymaga tego sytuacja, pogotowie ratunkowe.	
4.	Udzielić uczniowi pomocy przedmedycznej do czasu przybycia pielęgniarki lub pogotowia ratunkowego.	
5.	Powiadomić rodziców/ prawnych opiekunów ucznia.	
6.	Sporządzić protokół ze zdarzenia zgodnie z przepisami bhp.	

- 1) W przypadku przekazywania rodzicowi dziecka, które doznało niegroźnego urazu konieczne jest wypełnienie oświadczenia, które dostępne jest w szkolnych sekretariatach (Załącznik Nr 1). Oświadczenie wypełnia nauczyciel przekazujący ucznia

rodzicowi/prawnemu opiekunowi. Jeżeli rodzic odmawia podpisania oświadczenia, należy wezwać pogotowie ratunkowe.

- 2) W przypadku urazu głowy, kończyn, podejrzenia o urazy wewnętrzne, bądź też utraty przytomności, należy bezwzględnie wezwać pogotowie ratunkowe i powiadomić rodziców/ prawnych opiekunów.
- 3) Pogotowie ratunkowe i policję należy bezwzględnie wezwać w sytuacji zagrażającej życiu dziecka (przed szkołą lub na wycieczce).

5. UCZEŃ SPRAWCĄ CZYNU KARALNEGO LUB PRZESTĘPSTWA

Wykaz czynów karalnych, będących przestępstwami lub wykroczeniami popełnianymi przez nieletnich uczniów na terenie szkoły stanowi (Załącznik Nr 2)

6. UCZEŃ, KTÓRY NIE UKOŃCZYŁ 18 LAT I PRZEJAWIA ZACHOWANIA MAJĄCE CECHY DEMORALIZACJI

1.	Powiadomić wychowawcę klasy, dyrektora szkoły i pedagoga	nauczyciel
2.	Wezwać rodziców/prawnych opiekunów	wychowawca
3.	Przeprowadzić rozmowę z rodzicami oraz z uczniem. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązać: - ucznia do zaniechania negatywnego zachowania, - rodziców do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.	wychowawca, pedagog
4.	Sporządzić notatkę z podjętych działań	wychowawca, pedagog
5.	Zastosować wobec ucznia karę regulaminową przewidziana w statucie szkoły.	wychowawca
6.	Powiadomić sąd lub policję (specjalistę ds. nieletnich) w przypadku wykorzystania przez szkołę wszystkich dostępnych jej środków oddziaływań wychowawczych.	dyrektor

7. AGRESYWNE ZACHOWANIA WOBEC INNYCH UCZNIÓW LUB WOBEC PRACOWNIKÓW SZKOŁY

1.	Reagować na agresywne zachowania ucznia w momencie, gdy takie zachowanie się pojawia.	nauczyciel
2.	Po zauważeniu agresywnego zachowania natychmiast je przerwać.	nauczyciel
3.	Przeprowadzić rozmowę ze sprawcą agresji poza klasą. W trakcie rozmowy: - powiedzieć, jakie konsekwencje poniesie uczeń (uwaga negatywna) - powiedzieć, że w razie braku zmiany zachowania, sprawa zostanie	nauczyciel

	zgłoszona dyrektorowi szkoły.	
4.	Poinformować wychowawcę klasy o sytuacji i przebiegu rozmowy	nauczyciel
5.	Poinformować o agresywnym zachowaniu rodziców/prawnych opiekunów i fakt ten odnotować w dzienniku Librus.	wychowawca
6.	W przypadku powtarzających się zdarzeń lub szczególnie agresywnego zachowania przekazać informacje pedagogowi szkolnemu, ustalić z nim dalsze postępowanie, wymierzyć karę statutową (upomnienie/naganę wychowawcy).	wychowawca
7.	Czuwać nad przestrzeganiem przez ucznia przyjętych ustaleń.	wychowawca, pedagog

8. STWIERDZENIE PRZEMOCY FIZYCZNEJ WŚRÓD UCZNIÓW

1.	Odizolować sprawcę od innych uczniów zawsze pod opieką innego nauczyciela, pedagoga. Sprawca przemocy nie może zostać sam.	nauczyciel/ świadek zdarzenia
2.	Ustalić, kto i w jakim stopniu został poszkodowany na podstawie obserwacji oraz informacji od świadków zajścia.	nauczyciel, dyrektor
3.	Udzielić poszkodowanym pierwszej pomocy przedmedycznej. W razie potrzeby, wezwać pogotowie ratunkowe.	nauczyciel/ dyrektor
4.	Powiadomić o zajściu wychowawcę klasy i pedagoga szkolnego	nauczyciel/dyrektor
5.	Udzielić wsparcia ofierze.	nauczyciel, wychowawca
6.	Powiadomić rodziców ucznia poszkodowanego. Odnotować ten fakt w dzienniku Librus.	wychowawca
7.	Niezwłocznie wezwać policję w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia, lub gdy sytuacja jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.) albo sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest znana.	dyrektor
8.	Wezwać do szkoły rodziców/opiekunów prawnych ucznia-sprawcy. Jeśli nie ma z nimi kontaktu telefonicznego, można wezwać ich listownie za potwierdzeniem odbioru (w celu udokumentowania podjętych działań).	wychowawca
9.	W obecności rodziców, wychowawcy i pedagoga zobowiązać ucznia- sprawcę przemocy- do natychmiastowego zaprzestania naganego zachowania.	dyrektor
10.	Zastosować właściwą karę statutową wobec ucznia- sprawcy.	wychowawca

11.	Stosować oddziaływania wychowawcze wobec ofiary (pomoc psychologiczna, udział w terapii itp.) i monitorować zmiany zachowań.	wychowawca, pedagog
-----	--	------------------------

9. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU SPRAW SPORNYCH I KONFLIKTÓW

- 1) Konflikt pomiędzy uczniami z jednej klasy rozstrzyga wychowawca. Pomocą służy mu pedagog szkolny/psycholog. W sytuacjach długotrwałego, ostrego konfliktu, o udział w spotkaniu wyjaśniającym i zamykającym konflikt, proszeni są rodzice ucznia.
- 2) Konflikt pomiędzy uczniami różnych klas rozstrzyga pedagog szkolny we współpracy z wychowawcami klas. W sytuacjach długotrwałego, ostrego konfliktu, o udział w spotkaniu wyjaśniającym i zamykającym konflikt, proszeni są rodzice uczniów.
- 3) Konflikt pomiędzy ucniem a nauczycielem rozstrzyga zastępca dyrektora wspólnie z pedagogiem i wychowawcą ucznia. W sytuacjach długotrwałego, ostrego konfliktu, o udział w spotkaniu wyjaśniającym i zamykającym konflikt proszenie są rodzice.

10. STWIERDZENIE PALENIA TYTONIU LUB E-PAPIEROSÓW PRZEZ UCZNIA

1.	Zgłosić ten fakt wychowawcy.	nauczyciel
2.	Odnutować ten fakt w uwagach negatywnych w dzienniku Librus	nauczyciel
3.	Poprosić ucznia o oddanie papierosów/e-papierosa	
4.	W przypadku odmowy oddania przez ucznia papierosów/e-papierosa, powiadomić wychowawcę.	nauczyciel
5.	Wezwać rodziców/prawnych opiekunów do szkoły w celu przeprowadzenia rozmowy z uczniem i jego rodzicami/prawnymi opiekunami.	wychowawca
6.	W przypadku powtarzającej się sytuacji, zastosować karę statutową.	wychowawca

11. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU, GDY PRACOWNIK SZKOŁY ZNAJDUJE NA TERENIE SZKOŁY SUBSTANCJĘ PRZYPOMINAJĄCĄ WYGLĄDEM NARKOTYK LUB SUBSTANCJĘ PSYCHOAKTYWNA

1.	Zachowując środki ostrożności, zabezpieczyć substancję przed dostępem osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji.	nauczyciel/ pracownik szkoły
2.	Powiadomić o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, który wzywa	nauczyciel/

	policję.	pracownik szkoły
3.	Przekazać zabezpieczoną substancję funkcjonariuszom policji.	dyrektor
4.	Sporządzić notatkę służbową.	nauczyciel/ pracownik szkoły

12. PODEJRZENIE, ŻE UCZEŃ POSIADA PRZY SOBIE NIEBEZPIECZNE NARZĘDZIA, PRZEDMIOTY LUB SUBSTANCJĘ PRZYPOMINAJĄCĄ NARKOTYK LUB SUBSTANCJĘ PSYCHOAKTYWNA

Nauczycielowi ani żadnemu pracownikowi szkoły nie wolno przeglądać rzeczy osobistych ucznia, dokonywać rewizji, przeszukiwać plecaka, nawet jeśli zachodzi uzasadnione prawdopodobieństwo, że posiada przy sobie niebezpieczne narzędzia lub niedozwolone substancje. Tylko policja ma prawo przeszukać ucznia.

1.	Należy zażądać od ucznia przekazania niebezpiecznego przedmiotu lub substancji.	nauczyciel/pracownik szkoły
2.	Natychmiast powiadomić dyrektora, wychowawcę i pedagoga szkolnego, którzy wzywają rodziców/prawnych opiekunów ucznia.	nauczyciel
3.	W przypadku, gdy uczeń odmawia przekazania niebezpiecznego przedmiotu lub substancji, a rodzice ucznia nie mogą przybyć do szkoły, należy wezwać policję.	dyrektor
4.	W przypadku, gdy istnieje uzasadnione podejrzenie, że uczeń posiada substancję psychoaktywną, należy natychmiast wezwać rodziców/prawnych opiekunów oraz policję.	dyrektor

13. PODEJRZENIE OBECNOŚCI NA TERENIE SZKOŁY UCZNIA BĘDĄCEGO POD WPŁYWEM ALKOHOLU LUB INNYCH ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH

1.	Powiadomić wychowawcę klasy, dyrektora szkoły i pedagoga.	nauczyciel
2.	Odizolować ucznia od reszty klasy. Ze względów bezpieczeństwa nie wolno pozostawić go samemu, należy stworzyć warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.	wychowawca
3.	Wezwać rodziców/ prawnych opiekunów oraz lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.	wychowawca/ dyrektor
4.	Powiadomić policję, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu odmawiają przyjscia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób. O fakcie umieszczenia przez	dyrektor

	policję w izbie wytrzeźwień lub jednostki policji zawiadamia się rodziców/prawnych opiekunów oraz sąd rodzinny jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.	
5.	Spróbować nawiązać kontakt z uczniem i ustalić: • Czy uczeń brał narkotyki lub inne środki psychoaktywne, a jeśli tak to z kim; • Jakie to były narkotyki/substancje psychoaktywne; • W jaki sposób wszedł w ich posiadanie; • Skąd miał pieniądze; • Od jak dawna zażywa narkotyki/inne substancje psychoaktywne; • Kto o tym wiedział.	dyrektor/ pedagog
6.	Po przybyciu rodziców przedstawić sytuację i dotychczasowe ustalenia. Uzupełnić wyjaśnienia ucznia z udziałem rodziców/prawnych opiekunów.	dyrektor
7.	Pozwolić rodzicom/ prawnym opiekunom podjąć decyzję, co do dalszego postępowania. Przekazać ucznia pod opiekę rodzicom/ prawnym opiekunom – przejęciem opieki nad dzieckiem rodzice/prawni opiekunowie potwierdzają własnoręcznym podpisem. Gdy rodzice/ prawni opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji – decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły.	dyrektor
8.	Odnotować w sporządzonej notatce decyzję podjętą przez rodziców oraz fakt przejęcia przez nich opieki nad dzieckiem.	dyrektor
9.	Podjąć niezbędne czynności celem całkowitego wyjaśnienia zdarzenia i zakończenia sprawy.	dyrektor
10.	Zastosować wobec ucznia karę regulaminową przewidzianą w statucie szkoły.	wychowawca
11.	Ustalić z rodzicami/ prawnymi opiekunami ucznia, wychowawcą klasy i pedagogiem szkolnym zasady dalszego postępowania. Sporządzić protokół z ustaleń / spisać kontrakt. Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który ukończył 17 lat, stanowi wykroczenie z art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – należy o tym fakcie powiadomić policję. Dalszy tok postępowania leży	dyrektor

	w kompetencji tej instytucji.	
--	-------------------------------	--

14. PROFILAKTYKA W PRZYPADKU ZAŻYWANIA PRZEZ UCZNIÓW NARKOTYKÓW LUB SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH

1.	Spisać z uczniem, który zażywał narkotyki i jego rodzicami kontrakt.	dyrektor
2.	Informować dyrektora, rodziców i pedagoga, za każdym razem, gdy sytuacja się powtórzy; monitorować realizację zawartego z uczniem kontraktu.	wychowawca
3.	Podjąć działania zapobiegające wystąpieniu na szerszą skalę problemu narkotyków / substancji psychoaktywnych w szkole, np. przeprowadzić zajęcia ukazujące szkodliwość używek dla młodego organizmu np. w formie prelekcji, filmu dydaktycznego, warsztatów we współpracy z pedagogiem, radą pedagogiczną, radą rodziców, organem prowadzącym. Podjąć działania promujące zdrowy styl życia.	wychowawca
4.	Obserwować zachowania ucznia i objąć go indywidualną pomocą.	pedagog

15. PODEJRZENIE, ŻE UCZEŃ JEST OFIARĄ PRZEMOCY RODZINNEJ

1.	Przyjąć informację, zapewniając dyskrecję zgłaszającemu poprzez wysłuchanie go bez świadków. Zapisać datę i godzinę zgłoszenia.	nauczyciel
2.	Poinformować o zaistniałym fakcie lub zdarzeniu wychowawcę klasy.	nauczyciel
3.	Poinformować pedagoga i dyrektora szkoły.	wychowawca
4.	Jeżeli stan ucznia wskazuje na zagrożenie jego zdrowia i życia, wezwać lekarza.	dyrektor
5.	Dbając o dyskrecję, przeprowadzić rozmowę z poszkodowanym, o ile jest to możliwe.	dyrektor i pedagog
6.	Wezwać do szkoły rodzica (prawnego opiekuna lub osobę z najbliższej rodziny) pokrzywdzonego, którego sprawa nie dotyczy	pedagog
7.	Podjąć decyzję o wdrożeniu procedury „Niebieska karta” i wyznaczyć pracownika, który ją przeprowadza.	dyrektor

8.	Niezwłocznie po wdrożeniu procedury zawiadomić policję lub przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego i przekazać sporządzoną dokumentację pokrzywdzonego.	dyrektor
9.	W przypadku osoby nieletniej, zawiadomić sąd rodzinny i nieletnich.	dyrektor

16. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZAISTNIENIA PRÓBY SAMOBÓJCZEJ

1.	Nauczyciel lub pracownik szkoły będący świadkiem próby samobójczej na terenie szkoły jest zobowiązany do udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej uczniowi, wezwania pogotowia ratunkowego, poinformowania dyrektora szkoły, pedagoga oraz zabezpieczenia miejsca zdarzenia.	nauczyciel/ pracownik szkoły
2.	Zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa, poprzez stałą obecność osoby dorosłej oraz izolację ucznia od grupy rówieśniczej.	dyrektor
3.	Powiadomienie rodziców/ opiekunów prawnych ucznia.	wychowawca/ dyrektor/ pedagog
4.	Powiadomieni policji.	dyrektor
5.	Przekazanie ucznia rodzicom/prawnym opiekunom lub służbom ratunkowym.	dyrektor
6.	Sporządzenie notatki służbowej.	wychowawca, pedagog, dyrektor

17. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZAJŚCIA UCZENNICZY W CIĄŻĘ ORAZ UCZNIA, KTÓRY MA ZOSTAĆ OJCEM

1.	W porozumieniu z rodzicami przygotować program pomocy niezbędnej do uzyskania sukcesu edukacyjnego.	dyrektor, wychowawca, nauczyciele przedmiotowi
2.	Przygotować plan wsparcia psychologicznego uczennicy/ucznia do wspólnej realizacji z jej rodzicami i nauczycielami przedmiotowymi.	pedagog
3.	W razie potrzeby podjąć kroki w celu uzyskania wsparcia materialnego uczennicy/ucznia.	szkoła

18. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU STWIERDZENIA FAKTU KRADZIEŻY, ZNISZCZENIA MIENIA, ZASTRASZANIA, WYMUSZANIA LUB WYŁUDZANIA NA TERENIE SZKOŁY

1.	Poinformować pedagoga.	nauczyciel/ wychowawca
2.	Powiadomić bezzwłocznie dyrektora szkoły	wychowawca/ pedagog
3.	Ustalić okoliczności zdarzenia, świadków, sprawcę. Dyrektor po przyjęciu zawiadomienia, może przekazać prowadzenie wyjaśnień innej osobie.	wychowawca/ pedagog
4.	Zawiadomić rodziców/prawnych opiekunów ucznia poszkodowanego ucznia, jak i podejrzanego – o podjętych działaniach mających na celu wyjaśnienie sprawy.	dyrektor wychowawca
5.	Zorganizować spotkanie rodziców sprawcy i poszkodowanego; ustalić konsekwencje wobec sprawcy oraz formy zadośćuczynienia poszkodowanemu; sporządzić protokół ze spotkania.	wychowawca i pedagog
6.	W szczególnych przypadkach informuje się o zdarzeniu policję.	dyrektor

19. PROCEDURA W SYTUACJI UZYSKANIA INFORMACJI O PODŁOŻENIU BOMBY/ ŁADUNKU WYBUCHOWEGO

1.	Po pozyskaniu informacji o podłożeniu w szkole bomby/ ładunku wybuchowego niezwłocznie powiadomić dyrektora szkoły.	nauczyciel/ pracownik szkoły
2.	Powiadomić policję i zarządzić ewakuację szkoły. Przypomnieć nauczycielom i uczniom o konieczności zachowania spokoju i sprawnego organizowania. Osobiście nadzorować ewakuację.	dyrektor
3.	W porozumieniu z policją podjąć dalsze działania zapewniające bezpieczeństwo uczniom i pracownikom.	dyrektor
4.	Odprowadzić uczniów w bezpieczne miejsce (poza teren szkoły) i pozostać z nimi do czasu sprawdzenia przez policję, czy bomba/ ładunek wybuchowy została podłożona.	nauczyciele
5.	Po uzyskaniu zgody lub na polecenie policji, zarządzić powrót nauczycieli i uczniów do szkoły lub zwolnić ich z pracy i zajęć.	dyrektor
6.	Poinformować organ prowadzący i organ sprawujący nadzór	dyrektor

	pedagogiczny o zdarzeniu i podjętych działaniach. Niezwłocznie po zawiadomieniu policji – telefonicznie. Pisemnie w ciągu kilku dni od zdarzenia.	
7.	Podjąć niezbędne czynności celem całkowitego wyjaśnienia zdarzenia i ujawnienia sprawcy. Np. przeprowadzić anonimową ankietę, sprawdzić, w której klasie były zapowiedziane prace klasowe, itp.	dyrektor
8.	Poinformować osoby zainteresowane (nauczycieli, uczniów i ich rodziców) o rozstrzygnięciu sprawy.	dyrektor

20. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU

Instrukcja alarmowa i ewakuacji na wypadek pożaru znajduje się w szkolnej Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego.

21. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W CZASIE ZAGROŻENIA TERRORYSTYCZNEGO

Wtargnięcie napastników do obiektu

1. Poddaj się woli napastników – wykonuj ściśle ich polecenia.
2. Staraj się zwrócić uwagę napastników na fakt, że mają do czynienia z ludźmi (personifikowanie siebie i innych – zwracaj się do uczniów po imieniu – zwiększa szansę ich przetrwania).
3. Pytaj zawsze o pozwolenie, np. gdy chcesz się zwrócić do uczniów z jakimś poleceniem.
4. Zapamiętaj szczegóły dotyczące porywaczy i otoczenia – informacje te mogą okazać się cenne dla służb ratowniczych.
5. Staraj się uspokoić dzieci – zapanuj w miarę możliwości nad własnymi emocjami.
6. Dopóki nie zostanie wydane polecenie wyjścia:
 - nie pozwól uczniom wychodzić z pomieszczenia oraz wyglądać przez drzwi i okna;
 - nakaz uczniom położyć się na podłodze.
7. W chwili podjęcia działań zmierzających do uwolnienia, wykonuj polecenia grupy antyterrorystycznej.

UWAGA! Bądź przygotowany na surowe traktowanie przez policję. Dopóki nie zostaniesz zidentyfikowany, jesteś dla nich potencjalnym terrorystą.

8. Po zakończeniu akcji:
 - sprawdź obecność uczniów celem upewnienia się, czy wszyscy opuścili budynek - o braku któregośkolwiek ucznia poinformuj policję;
 - nie pozwól żadnemu z uczniów samodzielnie wrócić do domu;
 - prowadź ewidencję uczniów odbieranych przez rodziców/osoby upoważnione.

Użycie broni palnej na terenie szkoły

W sytuacji bezpośredniego kontaktu z napastnikiem:

1. Nakaz uczniom położyć się na podłodze.
2. Staraj się uspokoić uczniów.

3. Dopilnuj, aby uczniowie nie odwracali się tyłem do napastników w przypadku polecenia przemieszczania się.
4. Jeżeli terroryści wydają polecenia, dopilnuj, aby uczniowie wykonywali je spokojnie – gwałtowny ruch może zwiększyć agresję napastników.
5. O ile to możliwe zadzwoń pod jeden z numerów alarmowych.

UWAGA! Nie rozłączaj się i staraj się, jeśli to możliwe, na bieżąco relacjonować sytuację.

1. Po opanowaniu sytuacji:

- upewnij się o liczbie osób poszkodowanych i sprawdź, czy strzały z broni palnej nie spowodowały innego zagrożenia (np. pożaru);
- zadzwoń lub wyznacz osobę, która zadzwoni pod jeden z numerów alarmowych;
- udziel pierwszej pomocy najbardziej potrzebującym;
- w przypadku, gdy ostrzał spowodował inne zagrożenie, podejmij odpowiednie do sytuacji działania;
- zapewnij osobom uczestniczącym w zdarzeniu pomoc psychologiczną.

22. PROCEDURA POSTĘPOWANIA PO ZAKOŃCZENIU TRWANIA KRYZYSU

- 1) Nauczyciele i pracownicy placówki/szkoły po zakończeniu kryzysu zobowiązani są do zapewnienia wsparcia i zwiększenia poczucia bezpieczeństwa. Specyficzne dla interwencji kryzysowej jest to, że należy ją podjąć niezwłocznie po wydarzeniu, tak szybko, jak to tylko możliwe.
- 2) W sytuacji kryzysowej dyrektor/wicedyrektor zobowiązany jest zwrócić się o pomoc psychologiczną do Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Kaliszu.
- 3) Wychowawca jest osobą towarzyszącą psychologowi/psychologom w jego/ w ich oddziaływaniu terapeutycznym. Inni pracownicy powinni być świadomi wagi tego problemu.
- 4) O czym opiekunowie powinni wiedzieć?
 - należy ucznia wysłuchać;
 - dać uczniowi emocjonalne wsparcie ułatwiające emocjonalne odreagowanie;
 - przeciwdziałać tendencjom do zaprzeczania;
 - dokonać oceny dotychczasowych sposobów radzenia sobie;
 - szukać sprawdzonych strategii działania;
 - stworzyć plan pomocy.
- 5) Czego opiekunowie powinni unikać:
 - Pocieszania;
 - dawania rad;
 - pouczania;
 - tłumienia reakcji emocjonalnych (np. zdania typu: "będzie dobrze", "nie płacz już", „uspokój się”);
 - pośpieszania w działaniu;
 - wymuszania szybkich decyzji;

- zbyt szybkiego podawania leków uspokajających bez kontroli lekarza.
- 6) Normalna reakcja na sytuację kryzysową jest reakcją tzw. stresu traumatycznego – to zespół zachowań, reakcji emocjonalnych i myśli związanych z wydarzeniem traumatycznym. Za czas trwania tej reakcji jako normalnej, przyjmuje się okres uczestnictwa w zdarzeniu kryzysowym do około 6 miesięcy po nim.
 - 7) Wtedy uczniowie mogą:
 - unikać rozmów o zdarzeniu lub nadmiernie się na nim koncentrować;
 - mieć nawracające, natrętne wspomnienia, bawić się w sytuację traumatyczną;
 - mieć koszmary senne;
 - doświadczać negatywnych emocji w sytuacjach związanych ze wspomnieniem traumy;
 - „nic nie pamiętać” – psychologiczna amnezja.
 - 8) Ponadto można u nich zaobserwować spadek zainteresowań, regres w rozwoju, poczucie wyobcowania, strach przed planowaniem przyszłości, nadwrażliwość na bodźce, wspomnienia, napadowe wywołane przez bodziec podobny, zaburzenia zachowania (agresja, picie alkoholu, palenie papierosów, obgryzanie paznokci itp.)
 - 9) Aby normalna reakcja na kryzys nie przerodziła się w chroniczną - nauczyciele, wychowawcy powinni zadbać o pomoc psychologa, tworzyć klimat umożliwiający mówieniu o rzeczach trudnych, zapewnić dzieciom/młodzieży możliwość powrotu do normalnych zajęć i rytmu dnia, nie bagatelizować ich przeżyć, dawać jasne wytłumaczenia sytuacji, być z dziećmi/młodzieżą.